

12. jan. 2001

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

II. volebné obdobie

Číslo: 135/2001

884

N á v r h

skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky

n a v y d a n i e

zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky
č. 297/1993 Z. z. o školských zariadeniach v znení neskorších predpisov

Predkladajú:

Milan	Ištván	v. r.
Lubomír	Andrassy	v. r.
Branislav	Orava	v. r.

Návrh uznesenia:

Národná rada Slovenskej republiky
s c h v a ľ u j e
návrh skupiny poslancov Národnej
rady Slovenskej republiky na vydanie
zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon
Národnej rady Slovenskej republiky
č. 297/1993 Z. z. o školských zariadeniach v znení neskorších predpisov

Bratislava január 2001

Návrh
Z á k o n

z.....2000,
ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č.279/1993 Z.z.
o školských zariadeniach v znení neskorších predpisov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I.

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č.279/1993 Z.z. o školských zariadeniach v znení zákona č.222/1996 a zákona č.230/2000 Z.z. sa mení dopĺňa takto:

1. V § 2 ods.3 sa vypúšťajú slová „a vedy“.
2. Za § 2 sa vkladajú nový § 2a a § 2b, ktoré znejú:

„§2a

- (1) Návrh na zaradenie školského zariadenia (ďalej len „zariadenie“) do siete škôl a školských zariadení (ďalej len „sieť“) predkladá zriaďovateľ ministerstvu školstva najneskôr do 30. apríla kalendárneho roku, ktorý predchádza roku, v ktorom sa má zariadenie zriadiť.
- (2) Ministerstvo školstva rozhodne o zaradení zariadenia do siete do 60 dní od doručenia návrhu.
- (3) Návrh na zaradenie zariadenia do siete obsahuje:
 - a) názov zriaďovateľa zariadenia a jeho sídlo,
 - b) názov, sídlo, druh a typ zariadenia,
 - c) dátum zriadenia zariadenia,
 - d) vymedzenie účelu a tomu zodpovedajúci predmet činnosti,
 - e) výchovný jazyk ako aj vyučovací jazyk,
 - f) kapacitu zariadenia,
 - g) priezvisko a meno štatutárneho zástupcu a overený doklad o jeho odbornej a pedagogickej spôsobilosti, podľa druhu zariadenia,
 - h) zoznam pedagogických a odborných zamestnancov a overené doklady o ich odbornej a pedagogickej spôsobilosti, podľa druhu zariadenia,
 - i) doklad o materiálno - technickom zabezpečení,
 - j) doklad o finančnom zabezpečení,
 - k) ak je zriaďovateľom fyzická osoba, výpis z registra trestov, nie starší ako tri mesiace,
 - l) doklad príslušných orgánov štátnej správy, že zariadenie vyhovuje hygienickým požiadavkám a predpisom týkajúcich sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a požiarnym predpisom,
 - m) stanovisko príslušného orgánu štátnej správy v školstve, ak nie je jeho zriaďovateľom, s vyjadrením o finančnom zabezpečení,

- n) stanovisko príslušnej obce k zriadeniu zariadenia, ak nie je obec jeho zriaďovateľom,
- o) stanovisko príslušného orgánu školskej samosprávy.

§2b

- (1) Zrušiť zariadenie možno až po jeho vyradení zo siete.
- (2) Návrh na vyradenie zariadenia zo siete môže predložiť ministerstvu školstva:
 - a) zriaďovateľ,
 - b) orgán štátnej správy v školstve podľa svojej územnej pôsobnosti,
 - c) hlavný školský inšpektor.
- (3) Návrh na vyradenie zariadenia zo siete obsahuje:
 - a) dôvod na vyradenie zo siete,
 - b) informáciu o spôsobe zabezpečenia ďalšieho výchovno - vzdelávacieho procesu a starostlivosti o zverené deti po zrušení zariadenia,
 - c) stanovisko príslušnej obce k zrušeniu zariadenia,
 - d) stanovisko príslušného orgánu školskej samosprávy k zrušeniu zariadenia,
 - e) stanovisko príslušného orgánu štátnej správy v školstve, ak nie je zriaďovateľom,
 - f) vyjadrenie zriaďovateľa ak nie je navrhovateľom.
- (4) O vyradení zariadenia zo siete rozhodne ministerstvo školstva do 60 dní od doručenia návrhu.

3. § 6 odsek 3 znie:

„(3) Centrum voľného času zabezpečuje výchovno-vzdelávaciu, záujmovú a rekreačnú činnosť detí, mládeže a ich rodičov. Usmerňuje rozvoj záujmov, utvára podmienky na rozvíjanie a zdokonaľovanie praktických zručností, podieľa sa na formovaní návykov užitočného využívania voľného času. Zriaďuje sa ako zariadenie s celoročnou prevádzkou.“

4. § 13 sa dopĺňa odsekmi 3 a 4, ktoré znejú:

„(3) Diagnostické centrum

- a) vyjadruje sa k premiestneniu umiestnených detí do iného zariadenia náhradnej výchovy na základe opakovaného diagnostického pobytu,
- b) poskytuje poradenské služby zariadeniam náhradnej výchovy, ak o ne požiadajú, a plní úlohy ich koordinátora,
- c) vedie evidenciu o deťoch umiestnených v zariadeniach náhradnej výchovy podľa svojej príslušnosti,
- d) vypracúva diagnostické správy o dieťati, ktoré slúžia ako vstupný podklad zariadeniu náhradnej výchovy na vypracovanie individuálneho reedukačného programu.

(4) V diagnostickom centre sa zriaďuje záchytné oddelenie, ktoré prijíma deti pohybujúce sa na úteku zo zariadenia náhradnej výchovy alebo od zákonných zástupcov.

O umiestnení detí a mládeže v záchytnom oddelení sa vyhotoví písomný záznam a bezodkladne sa táto skutočnosť oznámi príslušnému zariadeniu náhradnej výchovy, príslušnému odboru sociálnych vecí a zákonnému zástupcovi. Ak si do troch dní dieťa neprevezme príslušné zariadenie náhradnej výchovy alebo zákonný zástupca, bude dieťa zaradené do výchovnej skupiny diagnostického centra.

5. V § 14 odseku 4 sa za slová „pre mládež“ sa pripájajú tieto slová „alebo ich kombinácia“.

6. V § 14 sa za odsek 4 vkladajú nové odseky 5 a 6, ktoré znejú:

„(5) V reedukačných domovoch sa môžu zriaďovať podľa potreby oddelenia

- a) so zvýšenou zdravotnou starostlivosťou,
- b) so zvýšenou výchovnou starostlivosťou,
- c) s liečebno – výchovným režimom,
- d) s ochranným režimom,
- e) pre matky s deťmi.

(6) Reedukačné domovy sa podľa svojho zamerania označujú prívlastkom

- a) so zvýšenou zdravotnou starostlivosťou,
- b) so zvýšenou výchovnou starostlivosťou,
- c) s liečebno – výchovným režimom,
- d) s ochranným režimom,
- e) pre matky s deťmi.

Doterajšie odseky 5 a 6 sa označujú ako odseky 7 a 8.

7. Za § 14 sa vkladajú § 14a a § 14b, ktoré vrátane nadpisu znejú:

„14a

Výchovné opatrenia a osobitné výchovné opatrenia

V špeciálnych výchovných zariadeniach, v ktorých sa vykonáva náhradná výchova sa môžu použiť tieto výchovné opatrenia a osobitné výchovné opatrenia:

(1) V záujme ochrany dieťaťa je riaditeľ zariadenia, v ktorom sa vykonáva náhradná výchova oprávnený

- a) obmedziť návštevy rodičov alebo zákonných zástupcov dieťaťa a vykonať za prítomnosti dieťaťa kontrolu balíka,
- b) prevziať od dieťaťa do úschovy tie predmety, ktoré nie sú vnútorným poriadkom zariadenia povolené,
- c) vziať od dieťaťa do úschovy cennosti a sumy peňazí, ktoré prevyšujú hodnotu určenú vnútorným poriadkom,
- d) nepovolíť dieťaťu tráviť voľný čas mimo zariadenia bez priameho dozoru pedagogického zamestnanca, zákonného zástupcu alebo inej poverenej osoby.

(2) V prípade agresívneho, výtržnickeho alebo správania dieťaťa, ktoré takýmto správaním ohrozuje seba alebo svoje okolie, môže pedagogický zamestnanec použiť osobitné výchovné opatrenie zamerané na ochranu ohrozených detí a na upokojenie takéhoto dieťaťa. Ak sa upokojenie nedosiahne takýmito prostriedkami, vyžiada sa lekárska pomoc alebo pomoc polície.

(3) Osobitným výchovným opatrením v zariadeniach, v ktorých sa vykonáva náhradná výchova pre deti od 12 do 15 rokov veku, je umiestnenie dieťaťa v relaxačnej miestnosti na určený čas, najviac však na 24 hodín, s najmenej jednou hodinou pobytu mimo tejto miestnosti. Počas pobytu v relaxačnej miestnosti sa dieťaťu zabezpečuje pedagogický dohľad a psychologický dohľad spojený s odbornou terapeutickou starostlivosťou.

- (4) O použití a důvodech tohoto výchovného opatření sa vyhotoví písomný záznam, ktorý sa zakladá do osobného spisu dieťaťa. Pobyt v relaxačnej miestnosti má byť na požiadanie dostupný všetkým deťom umiestneným v zariadení.
- (5) Základné vybavenie relaxačnej miestnosti tvorí
- a) nábytok vylučujúci zranenie dieťaťa a navodzujúci relaxáciu,
 - b) optické, zvukové a športové vybavenie napomáhajúce relaxácii a upokojeniu dieťaťa,
 - c) jedna stena upravená ako zelená tabuľa,
 - d) osvetlenie miestnosti mimo dosahu detí s vonkajším ovládaním,
 - e) teplá podlahová krytina,
 - f) vykurovanie, ktoré zabezpečí teplotu v miestnosti najmenej 21° C,
 - g) chránené okno s vetraním,
 - h) miestnosť má pri najmenšej výške 240 cm a pri najväčšej výške 300 cm podlahovú plochu najmenej osem metrov štvorcových.
- (6) V zariadeniach, v ktorých sa vykonáva náhradná výchova, možno u detí starších ako 15 rokov na riešenie ohrozujúcich a výchovne nezvládnuteľných situácií použiť ako osobitné výchovné opatrenie dočasné vylúčenie z kolektívu v rámci pobytu v ochrannnej miestnosti. Toto opatrenie môže dieťaťu uložiť len riaditeľ zariadenia alebo ním poverený zamestnanec.
- (7) Pobyt v ochrannnej miestnosti možno uložiť najdlhšie na 72 hodín bez prerušenia. V čase pobytu v ochrannnej miestnosti sa zabezpečuje dieťaťu zvýšená pedagogická starostlivosť a psychologická starostlivosť, najmenej hodinový pobyt denne na čerstvom vzduchu mimo miestnosť a poskytuje sa mu materiál na čítanie alebo inú vhodnú činnosť.
- (8) O dôvodoch uloženia tohoto výchovného opatření a jeho priebehu sa vypracuje písomný záznam v troch vyhotoveniach. Jedno vyhotovenie sa ukladá do osobného spisu dieťaťa, druhé vyhotovenie sa ukladá do osobitného registra a tretie vyhotovenie sa do 24 hodín od umiestnenia dieťaťa v ochrannnej miestnosti zasiela na vedomie príslušnej prokuratúry; o priebehu výchovného opatření sa od umiestnenia dieťaťa do ochrannnej miestnosti až do skončenia pobytu v nej vedie písomný záznam, v ktorom sa eviduje dátum a čas umiestnenia, čas vychádzok na čerstvom vzduchu, poskytnutý materiál a literatúra na čítanie alebo inú činnosť a čas kontaktu s pedagógom alebo psychológom.
- (9) Základné vybavenie ochrannnej miestnosti tvorí
- a) nábytok pevne pripevnený k podlahe, ktorý tvorí posteľ, stôl a sedadlo,
 - b) zabudované WC s nádržou na vodu umiestnenou mimo miestnosť,
 - c) jednoduchý zdroj pitnej vody,
 - d) jedna stena upravená ako zelená tabuľa,
 - e) osvetlenie miestnosti s vonkajším ovládaním mimo dosahu dieťaťa,
 - f) chránené okno s vetraním,
 - g) umývadelná, teplá, fixne upevnená podlahová krytina,
 - h) vykurovanie, ktoré zabezpečí teplotu v miestnosti najmenej 21° C,
 - i) zvukové zariadenie na privolanie pedagóga,
 - j) miestnosť má pri najmenšej výške 240 cm a najväčšej výške 300 cm podlahovú plochu najmenej osem metrov štvorcových.
- (10) Počas pobytu dieťaťa v ochrannnej miestnosti zabezpečuje zariadenie priebežnú kontrolu jeho zdravotného stavu prostredníctvom zdravotnej sestry.
- (11) V prípade nutnej obrany použitej zamestnancami zariadenia na odvrátenie priamo hroziaceho alebo trvajúceho útoku dieťaťa voči okoliu alebo voči sebe sa vyhotoví písomný záznam v troch vyhotoveniach v členení podľa odseku 7.

Úhrada nákladov za pobyt dieťaťa v zariadení náhradnej výchovy

- (1) Úhradu nákladov za pobyt nezaopatreného dieťaťa v zariadení, v ktorom sa vykonáva náhradná výchova, je povinný platiť rodič alebo zákonný zástupca, ktorý prevzal takéto dieťa do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia príslušného orgánu (ďalej len „povinný“); úhradu nákladov platí povinný
 - a) zo svojho príjmu a z príjmu dieťaťa umiestnenému v zariadení, v ktorom sa vykonáva náhradná výchova, ak má voči tomuto dieťaťu vyživovaciu povinnosť,
 - b) z príjmu dieťaťa umiestnenému v zariadení, v ktorom sa vykonáva náhradná výchova, ak nemá voči tomuto dieťaťu vyživovaciu povinnosť.
- (2) Úhradu nákladov za pobyt dieťaťa v zariadení, v ktorom sa vykonáva náhradná výchova, voči ktorému nikto nemá vyživovaciu povinnosť, alebo dieťaťa, ktoré nespĺňa podmienky nezaopatrenosti, platí dieťa z vlastného príjmu.
- (3) Ak sú náklady na pobyt v zariadení, v ktorom sa vykonáva náhradná výchova, uhrádzané z príjmu dieťaťa podľa odseku 2, postupuje sa tak, že sa od jeho príjmu odpočíta príslušná výška mesačného vreckového a zo zostávajúcej sumy sa uhradia náklady tak, aby dieťaťu zostalo najmenej 20% sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa a v prípade dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, pre dospelú osobu ustanovenej osobitným predpisom^{11a)}.
- (4) Úhradu nákladov za pobyt dieťaťa v zariadení, v ktorom sa vykonáva náhradná výchova nie je povinný platiť, ak je jeho príjem nižší ako suma životného minima pre plnoletú fyzickú osobu alebo sa rovná tejto sume.
- (5) Najmenšia výška úhrady mesačných nákladov na pobyt dieťaťa v zariadení, v ktorom sa vykonáva náhradná výchova je suma, ktorú tvorí príslušné mesačné vreckové dieťaťa a 30-násobok súčtu dennej sadzby za stravovanie dieťaťa určenej osobitným predpisom^{11b)}.
- (6) Výšku úhrady mesačných nákladov za pobyt dieťaťa v zariadení, v ktorom sa vykonáva náhradná výchova určí zariadenie vo výške výživného určeného právoplatným rozhodnutím súdu, ktorý nariadil ústavnú výchovu alebo uložil ochrannú výchovu, pričom súd berie do úvahy najmenšie mesačné náklady uvedené v odseku 5. V prípade umiestnenia dieťaťa na základe predbežného opatrenia alebo na zabezpečilo jeho návrat z nedovoleného prerušenia pobytu z tohoto zariadenia a dieťa, ktoré dovŕšilo 15požiadanie zákonného zástupcu určí zariadenie úhradu nákladov tak, aby povinnému zostala z jeho príjmu suma životného minima pre plnoletú osobu, najviac však vo výške podľa odseku 5.
- (7) V prípade, že zariadenie, v ktorom dieťa vykonáva náhradnú výchovu, rok svojho veku a má vlastný príjem, hradí náklady spojené s prepravou vo výške určenej osobitným predpisom^{11c)}.

^{11a)} § 2 zákona č. 125/1998 Z.z. o životnom minime a o ustanovení súm na účely štátnych sociálnych dávok v znení neskorších predpisov.

^{11b)} § 7 vyhlášky MŠV SR č. 121/1994 Z.z. o zriaďovaní, činnosti a prevádzke zariadení školského stravovania v znení neskorších predpisov.

^{11c)} Zákon č. 119/1992 Zb. o cestovných náhradách.

Čl. II.

Tento zákon nadobývá účinnost 1. mája 2001.

Dôvodová správa

A. Všeobecná časť:

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č.279/1993 Z.z. o školských zariadeniach vznikol v čase, keď sa predpokladalo, že v tomto zákone budú len základné ustanovenia o druhoch školských zariadení a všetko ostatné sa chápalo ako „podrobnosti“, ktoré bude potrebné upraviť vo všeobecne záväznom právnom predpise nižšej právnej sily, t.j. vo vyhláške.

Keďže súčasná legislatívna prax sa pri tvorbe všeobecne záväzných právnych predpisov snaží striktne naplňať Ústavu Slovenskej republiky najmä jej Čl. 13, t.j. povinnosti ukladať len na základe zákona, nie je možné všetky problémy, s ktorými sa odborná prax v špeciálnych výchovných zariadeniach stretáva, riešiť vyhláškou, pretože problematika zriaďovania a zrušovania špeciálnych výchovných zariadení, výchovných a osobitných výchovných opatrení a problematika úhrad nákladov za pobyt detí v zariadeniach, v ktorých sa vykonáva náhradná výchova, sa chápu ako povinnosti a preto ich je potrebné riešiť zákonom.

Z uvedených dôvodov sa predkladatelia rozhodli predložiť Národnej rade Slovenskej republiky poslanecký návrh na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č.279/1993 Z.z. o školských zariadeniach v znení zákona č.222/1996 Z.z. zákona č.230/2000 Z.z.

Návrh zákona rieši postup zriaďovateľov, orgánov štátnej správy a orgánov školskej samosprávy pri zriaďovaní a zrušovaní školských zariadení. Návrh zákona presne definuje kedy a za splnenia akých podmienok možno zariadenie zriadiť alebo zrušiť. Taktiež definuje kompetencie diagnostických centier. Diagnostické centrá sú určitým „odrazovým mostíkom“ v plnení náhradnej výchovy v špeciálnych výchovných zariadeniach alebo v špeciálnych školách internátnych a preto je potrebné tieto kompetencie definovať zákonom.

V súčasnom znení zákona sú taktiež nejasne definované možnosti diferenciacie reedukačných domovov a návrh zákona vlastne len legislatívne upravuje súčasný stav v praxi, v ktorej sú napr. zariadenia pre nepľnoleté matky s deťmi v Zlatých Moravciach, s ochranným režimom vo Veľkých Levároch, s liečebno – výchovným režimom v Tomášove, kombinované zariadenie Reedukačný domov pre deti a mládež v Košiciach a pod. Taktiež výchovné a osobitné výchovné opatrenia sa v týchto zariadeniach uplatňujú na základe vyhlášky MŠ SSR č.119/1980 Zb. o výkone ústavnej a ochrannej výchovy v školských zariadeniach. Z vyššie uvedených dôvodov je tento predpis nepostačujúci a preto sa problematika týchto výchovných opatrení implementuje do návrh zákona. Úhrady nákladov za pobyt detí v zariadeniach, v ktorých sa vykonáva náhradná výchova, sa vykonáva podľa vyhlášky č.124/1967 Zb., ktorá je už zastaralá a keďže úhrada nákladov je chápaná ako povinnosť je potrebné vložiť do zákona príslušné ustanovenia, ktoré túto problematiku upravujú.

Predpokladáme, že realizácia právnych úprav, ktoré návrh zákona prináša, si nebude vyžadovať zvýšené finančné prostriedky z prostriedkov štátneho rozpočtu ani potrebu zvýšenia pracovných miest, pretože ide len o zladenie právneho stavu so skutočným stavom v praxi. Úpravy relaxačných miestností a ochranných miestností boli už v určitej časti zariadení vykonané na základe odporúčani Európskeho výboru pre zabránenie mučenia a týrania, či neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania (skrátенý názov: „CPT“), ktorá

bola vykonaná v Slovenskej republike v roku 1995 a ďalšie úpravy sa budú dať realizovať z prostriedkov zariadení alebo ich zriaďovateľov.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, s inými zákonmi Slovenskej republiky a medzinárodnými dohodami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Návrh zákona si nevyžaduje zvýšené požiadavky na organizačné zabezpečenie, zvýšenú potrebu pracovných síl a zvýšenú potrebu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu a rozpočtu obcí.

D o l o ž k a z l u č i t e ľ n o s t i **návrhu zákona s právom Európskej únie**

1. Navrhovateľ zákona: skupina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky
2. Názov návrhu zákona: Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 279/1993 Z.z. o školských zariadeniach v znení neskorších predpisov.
3. V práve Európskej únie nie je problematika návrhu zákona upravená.
4. Návrh zákona svojou problematikou nepatrí medzi prioritné oblasti aproximácie práva uvedené v čl. 70 Európskej dohody o pridružení a svojou problematikou nepatrí ani medzi priority odporúčané v Bielej knihe.
5. Charakteristika právnych noriem Európskej únie, ktorými je upravená problematika návrhu zákona: vzhľadom k štvrtému bodu sa neuvádza.
6. Vyjadrenie stupňa kompatibility s právnou normou Európskej únie: vzhľadom k štvrtému bodu sa neuvádza.

B. Osobitná časť:

K 1. a 2. bodu :

Nové ustanovenia § 2a § 2b jasne definujú postup zriaďovateľov školských zariadení pri zriaďovaní a zrušovaní týchto zariadení a jednoznačne definuje aké kroky majú vykonať a akú dokumentáciu majú zriaďovatelia predložiť Ministerstvu školstva SR ako ústrednému orgánu štátnej správy v školstve, ktorý v zmysle zákona SNR č.542/1990 Zb. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve § 6 ods.3 písm.a) určuje sieť škôl a školských zariadení. Taktiež toto ustanovenie ukladá ministerstvu školstva rozhodnúť v lehote 60 dní, či bude školské zariadenie zaradené alebo vyradené zo siete. V súčasnosti ministerstvo školstva túto rozhodovaciu povinnosť nemá.

K 3. bodu:

V centrách voľného času sa za posledné roky čoraz viac stávajú účastníkmi činnosti zabezpečovanej zariadeniami mladí ľudia po skončení povinnej školskej dochádzky, ktorí častokrát pokračujú vo svojej záujmovej činnosti v prípade, že má centrum na to vytvorené podmienky. V rámci pozitívneho ovplyvňovania využívania voľného času rodín, sú centrami organizované spoločné podujatia pre deti a rodičov, ktoré majú významný výchovný aspekt v záujme rodinnej výchovy.

Centrá voľného času sa tiež stávajú v miestach svojho pôsobenia z dôvodu odborného personálneho a priestorového vybavenia organizátorom alebo spoluorganizátorom rôznych voľnočasových aktivít s občianskymi združeniami, resp. inými neziskovými organizáciami alebo samosprávnymi celkami.

Novela umožní centráм voľného času rozšíriť sféru účastníkov svojej činnosti.

K 4. bodu:

Doplnené ustanovenia stanovujú kompetencie diagnostických centier voči deťom a voči ostatným zariadeniam náhradnej výchovy. Tieto opatrenia by mali zabrániť presunom detí medzi zariadeniami bez vedomia diagnostického centra a bez vykonania diagnostického pobytu. Takéto snahy sú dnes najmä v oblasti „zbavovania“ sa niektorých problémových detí a ich premiestňovaniu, ktoré neslúži záujmom dieťaťa. Možnosť vedenia evidencie detí zo strany diagnostického centra má za cieľ sprehľadniť celú sieť a možnosť pružne reagovať na potreby a záujmy detí napríklad v oblasti ich prípravy na povolanie a podobne. Povinnosť dôsledne vypracovávať diagnostické správy, ktoré slúžia pre vypracúvania individuálnych vzdelávacích programov má význam pre zefektívnenie reedukačného procesu v zariadeniach náhradnej výchovy a skrátenie pobytu v nich.

Zákonná možnosť zriaďovať zachytne oddelenia má veľký význam pre prax. Tieto oddelenia sa využívajú pre umiestňovanie zachytených detí, ktoré sú na úteku z detských domovov, reedukačných domov alebo od zákonných zástupcov. Túto možnosť v súčasnosti využíva najmä Polícia SR.

K 5. a 6.bodu:

Navrhované zmeny legislatívne upravujú možnosť zriaďovania „kombinovaných“ zariadení, t.j. zariadení pre deti a mládež. Týmto ustanovením sa umožní dieťaťu realizovať celý pobyt vrátane prípravy na povolanie v jednom zariadení, čo prináša možnosť vytvárania hlbších citových väzieb medzi deťmi alebo dokonca personálom. Vložením nových odsekov 5 a 6 do pôvodného ustanovenia § 14 sa legislatívne upraví možnosť buď vytvárania oddelení alebo zariadení s príslušným zameraním podľa druhu a stupňa postihnutia detí v náhradnej výchove. Napríklad možnosť zriaďovania oddelenia so zvýšenou zdravotnou starostlivosťou sa legislatívne rieši problematiky poskytovania komplexnej starostlivosti deťom v náhradnej výchove so zdravotnými problémami ako sú napr. alergie, diabetes, srdcové ochorenia, zdravotné postihnutia a pod. Oddelenia pre neplnoleté matky s deťmi boli zriadené prvýkrát v roku 1993 v Zlatých Moravciach s účelom zachovania možnosti poskytovania starostlivosti o narodené deti zo strany neplnoletej matky a zároveň matku k tejto starostlivosti viesť a učiť ju. V doterajšej praxi boli tieto dvojice rozdeľované tak, že matka bola umiestnená v zariadení náhradnej výchovy pre mládež a dieťa bolo umiestnené v bývalých „dojčenských ústavoch“. Možnosť spoločného umiestňovania dvojice v jednom zariadení má jednoznačne humánny ale aj ekonomický pozitívny dopad. Zriaďovanie zariadení s ochranným režimom si vyžaduje potreba reedukácie detí, ktorým bola uložená ochranná výchova za spáchanie činu, za ktorý sa udeľuje výnimočný trest, ale z dôvodu trestnej nezodpovednosti im mohla byť uložená len ochranná výchova. Tak sa stáva, že v týchto zariadeniach máme deti, ktoré spáchali trestné činy vraždy obzvlášť brutálnym spôsobom a pod. Takéto deti z dôvodu bezpečnosti okolia a z dôvodu závažnosti ich narušenia musia byť umiestnené v zariadení, ktoré pracuje podľa osobitného režimu.

K 7. bodu:

Výchovné opatrenia a osobitné výchovné opatrenia aj keď sú do určitej miery obmedzujúce, nemožno chápať len ako represívne kroky, ale treba ich chápať ako kroky v záujme ochrany dieťaťa alebo jeho okolia. Treba si uvedomiť, že do týchto zariadení (najmä reedukačných domovov, diagnostických centier a liečebno – výchovných sanatórií zameraných na deti závislé od návykových látok alebo hazardných hier) prišlo k hlbokým poruchám správania. U týchto detí sa častejšie prejavuje agresia voči okoliu alebo voči sebe, abstinenčné syndrómy vyúsťujúce do agresie alebo autoagresie a pod. Možnosť dočasného vylúčenia z kolektívu vo forme umiestnenia v relaxačnej miestnosti alebo ochrannej miestnosti možno použiť aj na požiadanie dieťaťa. Stáva sa to napríklad v situáciách, keď dieťa začne pociťovať ťažkosti vyplývajúce z tzv. „ponorkovej choroby“. Dieťa sa v zariadení pohybuje neustále v určitom okruhu osôb (deti, zamestnanci zariadenia). Krátkodobý pobyt mimo kolektívu za účasti pôsobenia psychológa alebo liečebného pedagóga má pozitívne výsledky. V návrhu sú zakotvené taktiež príslušné ustanovenia, ktoré by mali zabezpečiť nemožnosť zneužívania používaných výchovných a osobitných výchovných opatrení. Kritériá určujúce vybavenie relaxačných a ochranných miestností sú v súlade s psychohygienickými pravidlami a so záujmami ochrany bezpečnosti a zdravia dieťaťa.

Novo navrhované ustanovenie § 14b podobne ako zákon NR SR č.195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci v detských domovoch stanovuje, kto a v akej výške hradí čiastočnú úhradu nákladov na mesačný pobyt detí umiestnených v zariadeniach náhradnej výchovy. Cieľom navrhovaných zmien je, aby konkrétnu výšku úhrad stanovil príslušný súd, ktorý nariadil náhradnú výchovu. Navrhované ustanovenia rieši i situácie, kedy voči dieťaťu nemá nikto vyživovaciu povinnosť, alebo keď bolo dieťa do zariadenia umiestnené na základe predbežného opatrenia alebo na požiadanie zákonného zástupcu. Dôležitým je pre výšku úhrad najmä ustanovenie, že úhrady sa budú pohybovať vo výške nariadeného výživného, ktoré určuje súd a môže sa pohybovať v niekoľko násobnej výške súčasného maxima, ktoré je vo výške 700 Sk mesačne pričom len denná stravná jednotka viac ako dvojnásobne toto maximum prekračuje.

Dôležitým je i ustanovenie, že na úhrade nákladov sa môže podieľať aj dieťa k má vlastný príjem a taktiež ustanovenie, že dieťa, ktoré dovŕšilo 15 rokov svojho veku a svojvoľne prerušilo pobyt v zariadení a má vlastný príjem, sa musí podieľať na úhrade nákladov spojených so zabezpečením jeho návratu do zariadenia (tzv. úteky). Tieto náklady sú niekedy značné, nakoľko zariadenia majú celoslovenskú pôsobnosť a teda sa zabezpečuje návrat dieťaťa z jeho trvalého bydliska, ktoré môže byť aj 500 km vzdialené od zariadenia.

Ministerstvo financií SR
Odbor štátneho rozpočtu

Bratislava, 8.1.2001

Vážení pán
Miloš Ištván
poslanec Národnej rady
Slovenskej republiky

Vec: Stanovisko odboru štátneho rozpočtu k rozpočtovým
dôsledkom návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon NR
SR č. 297/1993 Z.z. o školských zariadeniach v znení
neskorších predpisov

V dôvodovej správe k uvedenému návrhu sa konštatuje, že
"Návrh zákon si nevyžaduje...zvýšenú potrebu finančných
prostriedkov zo štátneho rozpočtu a rozpočtu obcí".

Odbor štátneho rozpočtu sa s týmto konštatovaním
stotožňuje.

Odbor štátneho rozpočtu sa nevyjadruje k legislatívnej a
obsahovej stránke predloženého návrhu zákona.

Ing. Miloš Nosál, CSc.
riaditeľ odboru
štátneho rozpočtu

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

II. volebné obdobie

Číslo : 135/2001

884a

S p o l o č n á s p r á v a

výborov Národnej rady Slovenskej republiky o prerokovaní návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 279/1993 Z. z. o školských zariadeniach v znení neskorších predpisov (tlač 884) v druhom čítaní

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu, mládež a šport ako gestorský výbor podáva Národnej rade Slovenskej republiky podľa § 79 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov spoločnú správu výborov Národnej rady Slovenskej republiky o prerokovaní vyššie uvedeného návrhu zákona:

I.

1. Národná rada Slovenskej republiky uznesením č. 1258 z 1. februára 2001 prideliла návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 279/1993 Z. z. o školských zariadeniach v znení neskorších predpisov (tlač 884) na prerokovanie týmto výborom Národnej rady Slovenskej republiky:

Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky
Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre verejnú správu
Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre sociálne veci a bývanie a
Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu, mládež a šport

Uvedené výbory prerokovali predmetný návrh zákona v lehote určenej uznesením NR SR

2. Iné výbory o návrhu zákona nerokovali.

II.

Gestorský výbor konštatuje, že do začatia rokovania o návrhu zákona nedostal nijaké stanoviská od poslancov podané podľa § 75 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky.

III.

K predmetnému návrhu zákona určené výbory Národnej rady Slovenskej republiky v prijatých uzneseniach zaujali tieto stanoviská:

1. Výbor NR SR pre sociálne veci a bývanie

v prijatom uznesení č. 294 zo 14. marca 2001

odporúča NR SR

návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 279/1993 Z. z. o školských zariadeniach v znení neskorších predpisov (tlač 884) **schváliť**

2. Ústavnoprávny výbor NR SR

Výbor NR SR pre verejnú správu a

Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu, mládež a šport

v prijatých uzneseniach

odporúčajú Národnej rade SR

návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 279/1993 Z. z. o školských zariadeniach v znení neskorších predpisov (tlač 884)

schváliť s týmito zmenami a doplnkami:

1. V Čl. I. v 2. bode návrhu sa slovo „nový“ nahrádza slovom „nové“.

Technicko-jazyková úprava

Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu, mládež a šport

Gestorský výbor odporúča schváliť

2. V 2. bode návrhu v § 2a ods. 1 sa vypúšťa legislatívna skratka "(ďalej len "zariadenie")";

Táto úprava sa premietne do celého textu návrhu zákona.

Ide o legislatívno-technickú úpravu, pretože tam uvedená legislatívna skratka by sa musela predsunúť už do § 1.

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre verejnú správu
Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu, mládež a šport

Gestorský výbor odporúča schváliť

3. V 2. bode návrhu v § 2b ods. 2 písm. b) na konci čiarka sa nahrádza slovom "alebo".

Ide o spresnenie, pretože podmienka na vyradenie zo siete školských zariadení bude splnená, ak návrh predloží hocktorý z uvedených subjektov.

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre verejnú správu
Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu, mládež a šport

Gestorský výbor odporúča schváliť

4. V 2. bode návrhu v § 2b ods. 3. písm. f) sa za slovo „zriaďovateľa“ vkladá čiarka.

Technicko-jazyková úprava

Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu, mládež a šport

Gestorský výbor odporúča schváliť

5. V 3. bode návrhu v § 6 ods. 3 v druhej vete jej začiatok znie: "Centrum voľného času usmerňuje" ... a na konci sa pripájajú tieto slová: "detí a mládeže."

Ide o jazykové i vecné spresnenie, pretože nemožno predpokladať, že aj u rodičov treba pestovať návyky užitočného využívania voľného času, resp. že by toto malo byť poslaním centra voľného času.

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre verejnú správu
Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu, mládež a šport

Gestorský výbor odporúča schváliť

6. Návrh sa dopĺňa novým bodom 4 ktorý znie:

„4. V § 8 ods. 2 sa slová „Školská správa“ nahrádzajú slovami „Orgán štátnej správy v školstve“.

Ide o legislatívno-technickú úpravu vzhľadom na to, že školské správy boli zrušené.

Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu, mládež a šport

Gestorský výbor odporúča schváliť

7. V 4. bode návrhu v § 13 ods. 3 písm. a) sa za slová „na základe“ vkladá slovo „spravidla“.

Dôvody na premiestnenie dieťaťa do iného zariadenia náhradnej výchovy môžu byť konštatované ako zvlášť závažné už aj počas prvého pobytu dieťaťa v diagnostickom centre.

Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu, mládež a šport

Gestorský výbor odporúča schváliť

8. V 4. bode v § 13 ods. 3 písm. d) sa za slovo „výchovy“ vkladajú slová „a zariadeniu sociálnych služieb“ a za slovo „programu“ vkladajú slová „a ako podklad pre prácu odborníkov s deťmi mimo zariadenia náhradnej výchovy alebo zariadenia sociálnych služieb,“.

Ide o rozšírenie možnosti na využitie diagnostických správ na účely zariadení sociálnych služieb.

Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu, mládež a šport

Gestorský výbor odporúča schváliť

9. 5. bod návrhu znie: „V § 14 odseku 4 sa slová „alebo ich kombinácia“ nahrádzajú slovami „a reedukačný domov pre deti a mládež;“ - v prvej vete sa slovo „a“ nahrádza čiarkou.

Zavádza sa nový typ zariadenia náhradnej výchovy, ktorý je potrebné presne pomenovať.

Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu, mládež a šport

Gestorský výbor odporúča schváliť

10. V 6. bode návrhu v § 14 ods. 5 a 6 sa úvodné vety upravujú do jednotného čísla a v odseku 6 sa slovo "prívlastkom" nahrádza slovami "ako domov".

Ide o jazykovú úpravu bez vecnej zmeny.

Ústavnoprávny výbor NR SR

Výbor NR SR pre verejnú správu

Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu, mládež a šport

Gestorský výbor odporúča schváliť

11. 7. bod návrhu znie:

„7. Za § 14 sa vkladajú § 14a a § 14b, ktoré vrátane nadpisu znejú:

„§ 14a

Opatrenia vo výchove a ochranné opatrenia

- (1) V špeciálnych výchovných zariadeniach, v ktorých sa vykonáva náhradná výchova, sa v záujme odstránenia porúch v psychosociálnom vývine dieťaťa a odstránenia všetkých príčin, pre ktoré bola ústavná výchova alebo ochranná výchova nariadená, môžu použiť opatrenia vo výchove.
- (2) Dieťa má právo udržiavať kontakty s oboma rodičmi. Ak je kontakt dieťaťa s rodičmi v rozpore so záujmami dieťaťa, zariadenie môže ustanoviť podmienky stretávania sa dieťaťa s rodičmi tak, že dieťa sa môže stretávať s rodičmi
 - a) len za prítomnosti pedagóga alebo ďalšieho odborného zamestnanca,
 - b) na určenom mieste v priestoroch zariadenia,
 - c) mimo priestorov zariadenia v sídle zariadenia,
 - d) mimo sídla zariadenia, a to najmä v mieste bydliska rodičov.
- (3) Ak je to v záujme dieťaťa, môže sa stretávať s inými osobami ako rodičmi po dohode s príslušným okresným úradom za podmienok ustanovených v odseku 2.
- (4) Zariadenie môže upraviť pobyt dieťaťa mimo zariadenia, a to najmä
 - a) povoliť tráviť voľný čas mimo zariadenia bez prítomnosti pedagogického zamestnanca, zákonného zástupcu alebo inej poverenej osoby,
 - b) povoliť dieťaťu pobyt mimo zariadenia v mieste bydliska zákonného zástupcu na určitý čas, a to najmä v čase školských prázdnin a po vyjadrení príslušného okresného úradu,
 - c) povoliť podmienené prepustenie dieťaťa zo zariadenia po súhlase príslušného okresného úradu
- (5) V záujme dieťaťa, a to na jeho požiadanie alebo na odporúčanie odborného zamestnanca zariadenia, v ktorom sa vykonáva náhradná výchova, možno dieťa mladšie ako 15 rokov veku umiestniť do relaxačnej miestnosti na určený čas, najviac však na 24 hodín a s najmenej jednou hodinou pobytu mimo relaxačnej miestnosti. Počas pobytu v relaxačnej miestnosti sa dieťaťu poskytuje psychologická, psychoterapeutická, liečebno-výchovná a zdravotná starostlivosť. V relaxačnej miestnosti môže byť umiestnené len jedno dieťa.

- (6) Základné vybavenie relaxačnej miestnosti, ktorá má pri najmenšej výške 240 cm a pri najväčšej výške 300 cm podlahovú plochu najmenej osem metrov štvorcových, tvorí
- a) nábytok navodzujúci relaxáciu a vylučujúci zranenie dieťaťa,
 - b) optické, zvukové a športové vybavenie napomáhajúce relaxácii a upokojeniu dieťaťa,
 - c) jedna stena upravená ako zelená tabuľa,
 - d) osvetlenie miestnosti s vonkajším ovládaním mimo dosahu dieťaťa,
 - e) teplá podlahová krytina,
 - f) vykurovanie, ktoré zabezpečí teplotu v miestnosti najmenej 21° C,
 - g) okno s vetraním chránené proti rozbitiu,
 - h) zvukové zariadenie na privolanie pedagóga.
- (7) Ak dieťa svojím správaním ohrozuje zdravie a život seba alebo iných, alebo by mohlo svojím správaním spôsobiť psychickú alebo fyzickú ujmu seba alebo iným osobám, môže zariadenie použiť ochranné opatrenia, ktorými sú najmä
- a) za prítomnosti dieťaťa vykonať kontrolu balíka,
 - b) prevziať od dieťaťa do úschovy tie predmety, ktoré nie sú vnútorným poriadkom zariadenia povolené,
 - c) prevziať so súhlasom zákonného zástupcu dieťaťa do úschovy cennosti a sumy peňazí, ktoré prevyšujú hodnotu určenú vnútorným poriadkom zariadenia,
 - d) privolať zdravotnú pomoc ^{11a)},
 - e) privolať políciu ^{11b)},
 - f) použiť nutnú obranu ^{11c)},
 - g) umiestniť dieťa do ochrannej miestnosti.
- (8) V záujme dieťaťa, jeho ochrany alebo ochrany iných osôb a na odporúčanie odborného zamestnanca zariadenia, v ktorom sa vykonáva náhradná výchova, môže zariadenie umiestniť dieťa staršie ako 15 rokov na určitý čas do ochrannej miestnosti, najdlhšie však na 72 hodín bez prerušenia s najmenej jednou hodinou pobytu denne na čerstvom vzduchu mimo ochrannej miestnosti. Dieťaťu sa poskytuje psychologická, psychoterapeutická, liečebno-výchovná a zdravotná starostlivosť a materiál na vzdelávanie, relaxačnú alebo inú vhodnú činnosť. V ochrannej miestnosti môže byť umiestnené len jedno dieťa.
- (9) Základné vybavenie ochrannej miestnosti, ktorá má pri najmenšej výške 240 cm a pri najväčšej výške 300 cm podlahovú plochu najmenej osem metrov štvorcových, tvorí
- a) nábytok pevne pripevnený k podlahe, ktorý tvorí posteľ, stôl a sedadlo,
 - b) zabudované WC s nádržou na vodu umiestnenou mimo miestnosť,
 - c) jednoduchý zdroj pitnej vody,
 - d) jedna stena upravená ako zelená tabuľa,
 - e) osvetlenie miestnosti s vonkajším ovládaním mimo dosahu dieťaťa,
 - f) umývadelná, teplá, pevne upevnená podlahová krytina,
 - g) vykurovanie, ktoré zabezpečí teplotu v miestnosti najmenej 21° C,
 - i) chránené okno proti rozbitiu s vetraním,
 - j) zvukové zariadenie na privolanie pedagóga.
- (10) O dôvodoch a použití ochranných opatrení, o dôvodoch pobytu dieťaťa a o priebehu pobytu v ochrannej miestnosti zariadenie vyhotoví písomný záznam v troch vyhotoveniach. Jedno vyhotovenie sa ukladá do osobného spisu dieťaťa, druhé vyhotovenie sa ukladá do osobitného registra zariadenia a tretie vyhotovenie do 24 hodín od uloženia ochranného opatrenia vo výchove zašle zariadenie na vedomie príslušnej prokuratúry a súdu.

- (11) O dôvodoch a priebehu pobytu dieťaťa v relaxačnej miestnosti sa vedie písomný záznam.
- (12) V písomných záznamoch podľa odsekov 10 a 11 sa uvedie dátum a čas pobytu, čas vychádzok na čerstvom vzduchu, čas súčinnosti s pedagógom alebo psychológom, rozsah poskytnutej psychologickej, psychoterapeutickej, liečebno-výchovnej a zdravotnej starostlivosti a poskytnutý materiál na relaxáciu, vzdelávanie alebo inú vhodnú činnosť.

Poznámky pod čiarou k odkazom 11a) až 11c) znejú:

„11a) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č.277/1994 Z.z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.

11b) § 72 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č.171/1993 Z.z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov.

11c) § 13 zákona č.140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.“.

§ 14 b

Úhrada nákladov za pobyt dieťaťa v zariadení náhradnej výchovy

- (1) Mesačnú úhradu nákladov za pobyt dieťaťa v zariadeniach náhradnej výchovy tvorí úhrada za 30-násobok súčtu dennej sadzby za stravovanie dieťaťa určenej osobitným predpisom^{11d)} a príslušné mesačné vreckové dieťaťa.
- (2) Mesačnú úhradu nákladov za pobyt dieťaťa v zariadeniach náhradnej výchovy je povinný platiť rodič alebo občan, ktorý má voči dieťaťu vyživovaciu povinnosť alebo dieťa umiestnené v zariadení náhradnej výchovy, ak má vlastný príjem a nie je určená voči nemu vyživovacia povinnosť (ďalej len „povinný“). Mesačnú úhradu nákladov platí povinný na účet zariadenia do 15. dňa nasledujúceho mesiaca.
- (3) Ak nie je určená vyživovacia povinnosť právoplatným rozhodnutím súdu, rodič alebo občan podľa odseku 1 nie je povinný platiť úhradu za pobyt dieťaťa v zariadení náhradnej výchovy, ak jeho príjem a príjem osôb, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú, je nižší alebo sa rovná sume životného minima ustanoveného osobitným predpisom^{11e)} pre osoby, ktorých príjmy sa posudzujú spoločne.
- (4) Ak sa náklady za pobyt v zariadení náhradnej výchovy uhrádzajú z príjmu dieťaťa podľa odseku 2, výška mesačných úhrad sa určí tak, aby dieťaťu zostalo najmenej 20% sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa a ak ide o plnoleté dieťa, najmenej 20% sumy životného minima pre dospelú osobu ustanovenej osobitným predpisom. Na účely tohto zákona sa nepovažuje za príjem dieťaťa sirotsky dôchodok.
- (5) Úhradu mesačných nákladov za pobyt dieťaťa v zariadení, v ktorom sa vykonáva náhradná výchova, určí zariadenie vo výške výživného určeného právoplatným rozhodnutím súdu, ktorý nariadil ústavnú výchovu alebo uložil ochrannú výchovu.

- (6) Úhradu mesačných nákladov za pobyt dieťaťa v zariadení, v ktorom sa vykonáva náhradná výchova, do ktorého bolo dieťa umiestnené na základe rozhodnutia príslušného okresného úradu alebo na požiadanie zákonného zástupcu, určí zariadenie tak, aby bola splnená podmienka uvedená v odseku 3.
- (7) Ak zariadenie, v ktorom dieťa vykonáva náhradnú výchovu, zabezpečilo návrat dieťaťa z nepovoleného prerušenia pobytu mimo zariadenia, ak toto dieťa dovŕšilo 15. rok svojho veku a ak má vlastný príjem, náklady spojené s prepravou uhrádza dieťa zo svojho príjmu vo výške ustanovenej osobitným predpisom^{11f)}“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 11d) až 11f) znejú:

„11d) § 7 vyhlášky MŠV SR č.121/1994 Z.z. o zriaďovaní, činnosti a prevádzke zariadení školského stravovania v znení neskorších predpisov.

11e) § 2 zákona č.125/1998 Z.z. o životnom minime a o ustanovení súm na účely štátnych sociálnych dávok v znení neskorších predpisov.

11f) Zákon č. 119/1992 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov.

Návrh na nové znenie 7. bodu návrhu k § 14a a 14b obsahuje presnejšie formulácie v súlade s Dohovorom o právach dieťaťa – Oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí č. 104/1991 Zb.

Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu, mládež a šport

Gestorský výbor odporúča schváliť

12. V 7. bode návrhu v § 14a ods. 2 sa začiatok prvej vety po slovo "ohrozuje" nahrádza týmito slovami: "Ak sa dieťa správa agresívne, robí výtržnosti, alebo sa správa tak, že" a na konci vety sa pripája odkaz "(odsek 3)"; v druhej vete sa slová "vyžiada sa lekárska" nahrádzajú slovami "výchovné zariadenie vyžiada lekársku".

Ide o jazykovú a legislatívno-technickú úpravu bez vecnej zmeny, ale aj o spresnenie formulácie, aby bolo jasné, kto vyžiada tam uvedenú pomoc. Túto povinnosť by malo mať výchovné zariadenie.

Ústavnoprávny výbor NR SR

~~Výbor NR SR pre verejnú správu~~

Gestorský výbor odporúča neschváliť

13. V 7. bode návrhu v § 14a ods. 4 sa slovo "tohoto" nahrádza slovom "osobitného" a za slovo "opatrenia" sa vkladá odkaz v zátvorke "(odsek 3)".

Ide o legislatívno-technickú a jazykovú úpravu.

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre verejnú správu

Gestorský výbor odporúča neschváliť

14. V 7. bode návrhu v § 14a ods. 8 sa vypúšťa slovo "tohoto" a za slovo "opatrenia" sa vkladajú slová "podľa odseku 7".

Ide o jazykové spresnenie a o legislatívno-technickú úpravu.

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre verejnú správu

Gestorský výbor odporúča neschváliť

15. V 7. bode návrhu v § 14a odsek 11 znie:

"(11) Ak zamestnanec zariadenia musí použiť nutnú obranu na odvrátenie priamo hroziaceho alebo trvajúceho útoku dieťaťa voči okoliu alebo voči sebe, urobí o tom písomný záznam v troch vyhotoveniach na účely podľa odseku 8."

Ide jednak o jazykovú úpravu, ale aj o spresnenie, aby bolo jasné, kto vyhotoví záznam o uvedenej skutočnosti. Mal by to byť ten, kto o tom vie najviac, t.j. ten, kto uplatnil nutnú obranu.

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre verejnú správu

Gestorský výbor odporúča neschváliť

16. V 7. bode návrhu v § 14b v odseku 3 sa slová "~~a v prípade~~ dovŕšenia plnoletosti dieťaťa" nahrádzajú slovami "a ak ide o plnoleté dieťa, najmenej 20 % životného minima".

Ide o spresnenie jazykovou úpravou bez vecnej zmeny.

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre verejnú správu

Gestorský výbor odporúča neschváliť

17. V 7. bode návrhu v § 14b v odseku 6 druhá veta znie: "Ak ide o umiestnenie dieťaťa na základe predbežného opatrenia alebo na požiadanie zákonného zástupcu, zariadenie určí úhradu nákladov tak, aby povinnému (odsek 1) zostala z jeho príjmu suma životného minima pre plnoletú osobu, a to najviac suma podľa odseku 5."

Ide o spresnenie odstránením chyby spôsobenej tlačou.

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre verejnú správu
Gestorský výbor odporúča neschváliť

18. V 7. bode návrhu v § 14b odsek 7 znie:

"(7) Ak zariadenie, v ktorom dieťa vykonáva náhradnú výchovu, zabezpečilo návrat dieťaťa z nedovoleného prerušenia pobytu mimo zariadenia, ak toto dieťa dovŕšilo 15. rok svojho veku a ak má vlastný príjem, náklady spojené s prepravou uhrádza dieťa zo svojho príjmu vo výške ustanovenej osobitným predpisom.^{11c)}"

Ide aj v tomto prípade o spresnenie odstránením chyby spôsobenej tlačou.

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre verejnú správu
Gestorský výbor odporúča neschváliť

19. Návrh sa dopĺňa 8. a 9. bodom, ktoré znejú:

„8. V § 42 ods. 3 sa na konci textu pripájajú tieto slová: „ a podrobnosti o výške úhrad nákladov za pobyt dieťaťa v zariadeniach náhradnej výchovy a o ich výbere.

9. V § 42 ods. 4 sa na konci textu bodka nahrádza čiarkou a pripájajú sa tieto slová: „ ako aj podrobnosti o ukladaní výchovných opatrení a osobitných výchovných opatrení v špeciálnych výchovných zariadeniach, o spôsobe ich vykonávania a o ich kontrole.“.

Ide o nevyhnutné splnomocnenie na vykonávanie zákona.

Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu, mládež a šport
Gestorský výbor odporúča schváliť

20. Článok II. návrhu znie: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 2001.“.

Vzhľadom na čas potrebný na prerokovanie zákona až po jeho vyhlásenie je nutné účinnosť posunúť.

Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu, mládež a šport
Gestorský výbor odporúča schváliť

O pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch gestorský výbor odporúča hlasovať:

spoločne o bodoch 1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9; 10; 11; 19; 20; **a tieto schváliť.**

Spoločne o bodoch 12; 13; 14; 15; 16; 17; 18 **a tieto neschváliť.**

IV.

Gestorský výbor na základe stanovísk výborov k návrhu zákona č. 279/1993 Z. z. o školských zariadeniach v znení neskorších predpisov (tlač 884) uvedených pod bodom III tejto správy a v stanoviskách poslancov vyjadrených v rozprave k tomuto návrhu zákona podľa § 79 ods. 4 písm. f) a § 83 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov

o d p o r ú č a

Národnej rade Slovenskej republiky

návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 279/1993 Z. z. o školských zariadeniach v znení neskorších predpisov (tlač 884) v znení schválených pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov uvedených v tejto správe s c h v á l i ť .

Predmetná spoločná správa výborov Národnej rady Slovenskej republiky o návrhu skupiny poslancov na vydanie zákona ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 279/1993 Z. z. o školských zariadeniach v znení neskorších predpisov (tlač 884a) **bola schválená uznesením** Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu, mládež a šport (gestorský výbor) č. 242 zo dňa 23. marca 2001.

Bratislava 23. marec 2001

Prof. Ing. arch. Štefan Šlachta, PhD. v. r.
podpredseda

Výboru NR SR pre vzdelanie, vedu, mládež a šport